

୧. ପୋଦିନା

ଉଦ୍ଭିଦ ପରିଚୟ:

ଏହା ଏକ ବହୁବର୍ଷିୟ ଉଦ୍ଭିଦ, ଏହାର ଉଚ୍ଚତା ୧ ଫୁଟ ରୁ ୨ ଫୁଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଥାଏ ପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ଛୋଟ ଛୋଟ ଅଣ୍ଟାକୃତିର । ଏହା ସାଧାରଣତଃ ଘରବାଡ଼ିରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ । ଏହା ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପେଟ ରୋଗ ନିରାକରଣ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ।

ଏହାର ବୈଜ୍ଞାନିକ ନାମ - *Mentha piperita*

ବେଙ୍ଗାଳୀ ନାମ - ପୁଦିନା

ହିନ୍ଦୀ ନାମ - ପୁଦିନା

ସଂସ୍କୃତ ନାମ- ପୁଦିନା

ଚାଷ ପ୍ରଣାଳୀ:

ଜଳବାୟୁ ଓ ମୂର୍ତ୍ତିକା

ଉଷ୍ଣ-ଆଦ୍ର ଜଳବାୟୁ ରେ ଏହାର ଚାଷ ଉତ୍ତମ ହୋଇଥାଏ , କାରଣ ଅଧିକ ତାପମାତ୍ରା ଦ୍ୱାରା ପତ୍ର ରେ ଟେଲ ର ପରିମାଣ ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ, ଏଥିନିମିତ୍ତ ଏହାର ଚାଷ କମ ବର୍ଷା ହେଉଥିବା ଅଂଚଳରେ କରାଯାଏ । ନିଗିଡ଼ା ବାଲିଆ ଦୋରସା ମାଟି ରେ ଏହାର ଚାଷ ଭଲ ହୋଇଥାଏ । ମୂର୍ତ୍ତିକା ର ପି ଏଚ ୬.୫ ରୁ ୭.୫ ପି ଏଚ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାର ଚାଷ ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ତମ ।

ମଞ୍ଜି ର କିଷମ

ବହୁ କିଷମ ର ପୋଦିନା ମଞ୍ଜି ବଜାର ରେ ଉପଲବ୍ଧ ଯଥା - ମାସ -୧, ହେଇବ୍ରିଡ଼ -୭୭, ଶିବଲିକ, ଏଇ ସି -୪୧୯୧୧, ଗୋମତୀ, ହିମାଳୟ କୋଶୀ ଓ ଖୁଶାଳ ଇତ୍ୟାଦି କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶା ର ଜଳବାୟୁ ରେ ମାସ -୧, ହେଇବ୍ରିଡ଼ -୭୭ ଓ ଗୋମତୀ ଇତ୍ୟାଦି ଭଲ ଅମଳ କ୍ଷମ ହୋଇଥାଏ ।

ଚାରା ପ୍ରସ୍ତୁତି

ପୋଦିନା ର ଚାଷ ଆମେ ଦୁଇ ପ୍ରକାର ବିଧିରେ କରିପାରିବା ପ୍ରଥମଟି ଏହାର କାଣ୍ଡକୁ ସିଧାସଳଖ ଜମିରେ ରୋପଣ କରିବା ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ମାଧ୍ୟମଟି ହେଲା ନର୍ସରୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଚାରା ପ୍ରସ୍ତୁତି କରି ମୁଖ୍ୟ କ୍ଷେତରେ ରୋପଣ କରିବା, କିନ୍ତୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ମାଧ୍ୟମଟି ପୋଦିନା ଚାଷ ନିମନ୍ତେ ଅଧିକ ଉତ୍ତମ । ଏକ ହେକଟର ଜମି ଚାଷ ନିମିତ୍ତ ୮୦୦ ବର୍ଗଫୁଟ ଜମି ନର୍ସରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତି ନିମିତ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଏଥିରେ ଆବଶ୍ୟକ ପରିମାଣର ଗୋବରଖତ ମିଶେଇ ବେଡ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ହେବ । ଏଥି ନିମିତ୍ତ ୪୫୦ ରୁ ୫୦୦ କିଲୋଗ୍ରାମ ପୋଦିନା ମୂଳ ଆବଶ୍ୟକ । ନର୍ସରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତର ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ସମୟ ଫେବୃଆରୀ ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହ ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ ଦ୍ୱିତୀୟ ସପ୍ତାହ । ଚାରା ଗୁଡ଼ିକ ୪୦ ରୁ ୪୫ ଦିନର ହୋଇଗଲାପରେ ଏହା ମୁଖ୍ୟ କ୍ଷେତ ରେ ରୋପଣ ନିମିତ୍ତ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହୋଇଥାଏ ।

ମୁଖ୍ୟ କ୍ଷେତ ପ୍ରସ୍ତୁତି

ଚାଷ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଖ୍ୟ କ୍ଷେତ ପ୍ରସ୍ତୁତି ନିତ୍ୟାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁରେ ୨-୩ ଓର ଭଲଭାବରେ ହଳକରିବା ସହିତ ଏଥିରେ ୨୫-୩୦ ଟନ ଶିଙ୍ଗା ଗୋବର ଖତ ମିଶେଇ ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବାକୁହେବ ।

ମୁଖ୍ୟ କ୍ଷେତରେ ଚାରା ରୋପଣ

ଚାରା ରୋପଣ ମୁଖ୍ୟତ ଜୁନ ଦ୍ୱିତୀୟ ସପ୍ତାହରୁ ଜୁଲାଇ ଦ୍ୱିତୀୟ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ କରାଯାଇଥାଏ । ଚାରା ରୋପଣ ୨୦x୪୫ ସେ.ମି . ଅନ୍ତରରେ (ଧାଡ଼ିକିଧାଡ଼ି ୨୦ ସେ.ମି. ଚାରକୁ ଚାରା ୪୫ ସେ. ମି.) କରାଯାଇଥାଏ । ହେକ୍ଟର ପିଛା ୩୫୦୦୦ ରୁ ୩୭୦୦୦ ଚାରା ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିଥାଏ । ପ୍ରାୟ ୩୦ ଦିନ ପରେ ଚାରା ର ମୂଳକୁ ହୁଡ଼ା ଟେକା ଯାଇଥାଏ ।

ଜଳସେଚନ

ପୋଦିନା ଚାଷ ନିମିତ୍ତ ଅଧିକ ଜଳସେଚନର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ିଥାଏ ତେଣୁ କ୍ଷେତ ନିକଟରେ ଜଳସେଚନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିବା ନିତ୍ୟାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଖରାଦିନେ ପ୍ରତି ସପ୍ତାହ ଅନ୍ତରରେ ଏବଂ ବର୍ଷାଦିନେ ପ୍ରତି ଦୁଇ ସପ୍ତାହ ଅନ୍ତରରେ ଜଳସେଚନ କରାଯାଏ ।

ଘାସ ବାଛିବା

ପ୍ରତି ୩୦ ଦିନରେ ଥରେ ଘାସ ଓ ଅନାବନା ଗଛ ଗୁଡ଼ିକ କ୍ଷେତରୁ ସଫାକରିବା ଦରକାର କିନ୍ତୁ ଧାନ ଦେବା ଦରକାର ଯେପରି ମୁଖ୍ୟ ଫସଲ ଯେପରି ନଷ୍ଟ ନହୁଏ ।

ରୋଗ ପୋକ ନିରାକରଣ

ପୁସିନାରେ ରୋଗପୋକ ସମସ୍ୟା ପ୍ରାୟ ଦେଖାଯାଇଥାଏ, ଏହାର ନିରାକରଣ ପୋସିନା ର ବ୍ୟବହାର ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ, ଯଦି ଆମେ ଏହାକୁ ମସଲା ହିସାବରେ ବଜାରରେ ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ ତେବେ ଆମେ ଏହାର ରୋଗ ପୋକ ନିରାକରଣ ପାଇଁ ରାସାୟନିକ କୀଟନାଶକ ବ୍ୟବହାର କରିବା । ଔଷଧୀୟ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ତେବେ ଆମେ ଜୈବିକ କୀଟନାଶକ ବ୍ୟବହାର କରିବା ।

ରାସାୟନିକ କୀଟନାଶକ ଯଥା - Malathion କିମ୍ବା Thiodan ପ୍ରତି ଏକ ଲିଟର ପାଣିରେ ୧.୭ ମି.ଲି. ମିଶେଇ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପୂର୍ବରୁ କୃଷି ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କର ପରାମର୍ଶ ନେବା ଦରକାର ।

ଜୈବିକ କୀଟନାଶକ - ୧୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ୫ଲିଟର ନିମ ତେଲ ୨୦୦ ଗ୍ରାମ ତିଟରଜେଣ୍ଟ ମିଶେଇ ଘୋଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ କିନ୍ତୁ ଏହାର ପ୍ରୟୋଗ ଟାଣ ଖରା ହେଉଥିବା ସମୟରେ ପ୍ରୟୋଗ କଲେ ଉତ୍ତମ ଫଳ ମିଳିଥାଏ ।

ଫସଲ ଅମଳ

ଟାଣା ରୋପଣ ର ୧୨୦ ଦିନ ପରେ ଏହା ଅମଳ କ୍ଷମ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରଥମ ଅମଳ ର ପ୍ରତି ୭୦ ରୁ ୮୦ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଏହାର ଅମଳ କରାଯାଇଥାଏ । ଗା ଥର ଅମଳ ପରେ ଏହା ଆଉ ଲାଭଜନକ ହୋଇ ନଥାଏ ତେଣୁ ଏହାର ଛେରା କୁ ନେଇ ଅନ୍ୟ କ୍ଷେତରେ ରୋପଣ କରିବା ଦରକାର ।

- ଅମଳ ସମୟରେ କେତୋଟି ଜିନିଷ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଦରକାର
- ଅମଳ କରିବା ଏକ ସପ୍ତାହ ପୂର୍ବରୁ କ୍ଷେତରେ ଜଳସେଚନ ବନ୍ଦ କରିବାଦରକାର
- ଫସଲ କାଟିବା ସମୟରେ ଯେପରି ଏହାର ମୂଳ ଉପୁଡ଼ିନଯାଏ ସେଥିପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଦରକାର
- ଖରା ସମୟରେ ଏହାକୁ ଅମଳ କରିବା ଦରକାର ଯାହାଦ୍ୱାରା ଏହାର ଔଷଧୀୟ ଗୁଣ ଅଧିକ ରହିଥାଏ

ଆୟ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ

୧. ହେକ୍ଟର ପିଛା ଖର୍ଚ୍ଚ

କ୍ରମିକ ନମ୍ବର	ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଶେଷ	ପରିମାଣ	ଟଙ୍କା ର ପରିମାଣ
୧	ପୋସିନା କନ୍ଦା	୪୫୦ କିଲୋଗ୍ରାମ	୧୫,୭୫୦

୨	ନର୍ସରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତି		୩,୫୦୦
୩	ମୁଖ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତି		୫,୨୫୦
୪	ଗୋବର ଖତ	୨୫ ଚନ୍	୧୫,୫୦୦
୫	ଚାରା ରୋପଣ		୨,୨୫୦
୬	ଜଳସେଚନ		୩,୦୦୦
୭	ଘାସ ବଛା		୩,୦୦୦
୮	କୀଟନାଶକ		୫,୦୦୦
୯	ଅମଳ		୨,୫୦୦
ମୋଟ			୨୪,୨୫୦

୨. ଆୟ

ପ୍ରତିଥର ଅମଳ ୨୩ କୁଇଣ୍ଟାଲ x ୩ ଥର = ୧୮୯ କୁଇଣ୍ଟାଲ @ ୨୫୦ ଟଙ୍କା = ୧,୪୧,୭୫୦ ଟଙ୍କା

ଔଷଧୀୟ ବ୍ୟବହାର

ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧକ ନିମନ୍ତେ:

ଆୟୁର୍ବେଦ ମଞ୍ଚ ଅନୁସାରେ ପୋଦିନା ବାତ ଦୋଷ କୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିଥାଏ, ଏଥିରେ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଭିଟାମିନ -ଏ ଥିବାରୁ ଏହା ବିଭିନ୍ନ ରୋଗ ଯଥା - ଥଣ୍ଡା, କାଶ, ଅଜିର୍ଣ୍ଣ ଓ ଅମ୍ଳପିତ୍ତ ରୋଗର ପ୍ରତିରୋଧ କରିଥାଏ ।

ଚିକିତ୍ସା

ଅଜିର୍ଣ୍ଣ ଓ - ୨ ଚାମଚ ପୋଦିନା ରସ ସହିତ ୧ ଚାମଚ ମହୁ ମିଶାଇ ସେବନ କରିଲେ ଅଜିର୍ଣ୍ଣ, ଅମ୍ଳପିତ୍ତ ଓ ଅରୁଚି ଆଦି ରୋଗ ରେ ସୁଫଳ ମିଳିଥାଏ ।

ଅତିସାର ଓ ବାନ୍ତି - ପୋଦିନା ରସ ସହିତ ମିଶ୍ରି ମିଶାଇ ବାରମ୍ବାର ସେବନ କରିଲେ ଅତିସାର ଓ ବାନ୍ତି ଭଲହେବା ସହିତ ଶରୀର ରେ ଜଳୀୟାୟୁର ସମତା ରକ୍ଷା କରିଥାଏ ।

ପୋଡ଼ା ଘା - ପୋଦିନା କଳକ ପୋଡ଼ା ଘା ର ଲେପକରିଲେ କଷ୍ଟରୁ ଉପଶମ ମିଳିବ ସହିତ ଘା ଶୁଖିଯାଇଥାଏ ।

ଅଣ୍ଡା ରୋଗ -୨୦ ମି.ଲି. ପୋଦିନା ରସ ଦିନକୁ ୩ ଥର ସେବନ କରିଲେ ଅଣ୍ଡା ରୋଗ ଦୂର ହୋଇଥାଏ ।